

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA BIOLOGIA „PULS ŻYCIA”

Przedmiotowy system oceniania z biologii w Gimnazjum nr 1 w Starachowicach opracowany jest w oparciu o:

- 1) Podstawę programową;
- 2) Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
- 3) Statut i WSO ;
- 4) Program nauczania biologii „Puls Życia” Nowa Era

1. Ocenianie wiadomości i umiejętności:

Oceniamy:

a. wiadomości przedmiotowe:

- zgodnie z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstaw programowych.

b. umiejętności przedmiotowe:

- planowanie prostych eksperymentów,
- analizowanie i interpretowanie wyników obserwacji i eksperymentów,
- gromadzenie danych,
- dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych,
- porównywanie i wnioskowanie,
- wykonywanie prostych wykresów, diagramów i ich interpretowanie,
- posługiwanie się środkami technicznymi,
- korzystanie z różnych źródeł informacji.

c. postawę ucznia i jego aktywność:

- pracę w grupie,
- dyskusję,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedzialność za podjęte zadania,
- kreatywność.

2. Formy podlegające ocenie:

a). odpowiedzi ustne

b). formy pisemne:

kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane), sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (zapowiedziane z tygodniowym

wyprzedzeniem),

Niesamodzielną pracą podczas kartkówki, na sprawdzianie wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej oraz zakończeniem pracy. Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć min.: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie, itp.

c). wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej (krótkie wypowiedzi na lekcji, praca w grupie, obserwacja doświadczeń i wyciąganie wniosków itp.).

Będą oceniane za pomocą tzw. „plusów” zapisanych w zeszycie. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi cztery plusy. W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. W przypadku otrzymania trzech „minusów” otrzymuje ocenę niedostateczną.

d). umiejętności doskonalone w domu (praca domowa).

Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje „minus”. Można mieć dwa minusy. Za każdy następny brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, którą może poprawić tylko na następnej lekcji biologii.

f). prace dodatkowe (opracowanie referatu, pomocy multimedialnych na zadany temat, opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, okazy wzbogacające zbiory itp.) – uczeń otrzymuje ocenę w skali celujący – bardzo dobry – dobry – dostateczny – dopuszczający.

g). za czynny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z poszerzaniem i gruntowaniem wiadomości uczeń otrzymuje dodatkowe oceny (także celujące).

3. Kryteria oceniania:

a). W przypadku wypowiedzi pisemnych przyjmuje się skalę przeliczaną na oceny wg kryteriów:

niedostateczny	0 – 32 %
dopuszczający	33 – 50 %
dostateczny	51 – 70 %
dobry	71 – 89 %
bardzo dobry	90 – 98%
<u>celujący</u>	99-100 %

b). Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania przed lekcją, bez żadnych konsekwencji jeden raz przy jednej godzinie lekcyjnej (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów, kartkówek oraz lekcji powtórzeniowych). **Nieprzygotowanie musi być zgłoszone na początku zajęć.**

d). Klasyfikacji semestralnej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów i testów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Inne oceny mają charakter wspomagający.

4. Wymagania ogólne na poszczególne stopnie:

- **celujący**, gdy uczeń opanował treści dopełniające oraz posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania dla danej klasy, potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości, z powodzeniem bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, pod okiem nauczyciela prowadzi własne prace badawcze, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach bardzo trudnych.
- **bardzo dobry**, gdy uczeń opanował treści dopełniające obejmujące pełen zakres kształcenia, umie samodzielnie interpretować zjawiska, odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, uwzględniająca język przedmiotowy i adekwatna do poziomu wymagań na ocenę bardzo dobrą, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach trudniejszych.
- **dobry**, gdy odpowiedź jest samodzielna, z niewielkimi usterkami językowymi, zgodna z wymaganiami na ocenę dobrą, uczeń właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych, rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod, samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi,
- **dostateczny**, gdy zawiera małe błędy, jest samodzielna, lecz niepełna, zgodna z wymaganiami podstawowymi, uczeń opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązywać podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.
- **dopuszczający**, gdy odpowiedź jest zgodna z wymaganiami koniecznymi, obejmuje wiedzę i umiejętności proste, łatwe do opanowania i zapamiętania dla każdego ucznia, niezbędne do dalszej edukacji, często przydatne w życiu,
- **niedostateczny**, gdy odpowiedź zawiera poważne błędy merytoryczne, jest niesamodzielna i pomija najważniejsze kwestie.

5. Zasady poprawiania ocen:

- a) Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w terminie 14 dni od otrzymania pracy.
- b) Uczeń może poprawić ewentualnie oceny wyższe od niedostatecznej, ale po uzgodnieniu z nauczycielem.
- c) Uczeń, który był nieobecny na zapowiadany sprawdzian musi napisać pracę zaliczeniową (pod warunkiem, że jego nieobecność została usprawiedliwiona). Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, jeśli był nieobecny w dniu pisania testu (sprawdzianu) i nie przedstawił usprawiedliwienia, a także gdy odmówił pisania pracy.
- d) W przypadku nieobecności usprawiedliwionej uczeń musi napisać pracę klasową w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły
- e) W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy;
- f) Nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawę ocen z kartkówek

6. Sposoby informowania uczniów i rodziców.

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z powyższym PSO oraz wymaganiami na poszczególne oceny.
2. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o kryteria oceniania.

3. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje w szkole, przy czym są one do wglądu dla uczniów i ich rodziców. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.
4. O ocenach cząstkowych z przedmiotu informuje rodziców wychowawca. O ocenach cząstkowych lub końcowych za pierwszy semestr informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich, udostępniając zestawienie ocen lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami.
5. Miesiąc przed końcem semestru (roku szkolnego) nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie.

7. Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z biologii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
2. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

- Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo. Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

- Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści. Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- Krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.
- Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej. W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy jak i treści wymagań. Obniżeniu wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone podstawą programową. Poprawa prac klasowych odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela. Zastosowanie metod ułatwiających opanowanie materiału. Wymagania, co do formy mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- odrębne instruowanie dzieci

8. Ewaluacja PSO. Pod koniec bieżącego roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami i rodzicami dokona analizy funkcjonowania przedmiotowego systemu oceniania na lekcjach biologii. Ewentualne zmiany w PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

9. Sprawdzenie i ocenianie sumujące postępy ucznia

Podsumowaniem edukacyjnych osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym są ocena śródroczna i ocena roczna. Wystawia je nauczyciel po uwzględnieniu wszystkich form aktywności ucznia oraz wagi ocen cząstkowych.

Przedmiotowe zasady oceniania zostały opracowane na podstawie wytycznych zawartych w *Rozporządzeniu MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. (poz. 843) w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*, a także *Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2016 r. (poz. 1278) zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*.